

REGULAMIN KADRY SZKOLENIOWEJ PZA

I. STOPNIE INSTRUKTORSKIE I TRENERSKIE – PODZIAŁ

- 1.2. Członkiem kadry szkoleniowej PZA może zostać członek klubu zrzeszonego w PZA posiadający odpowiednie kwalifikacje techniczne i dydaktyczne oraz wiadomości teoretyczne niezbędne do prowadzenia zajęć na kursach szkoleniowych.
- 1.3. Stopnie kadry nadaje, odbiera i zawiesza Zarząd PZA na wniosek odpowiednio: Komisji Szkolenia Wspinaczki Skalnej i Wysokogórskiej (KSWSiW), Komisji Tatarnictwa Jaskiniowego (KTJ), Komisji Narciarstwa Wysokogórskiego (KNW), Komisji Wspinaczki Sportowej (KWS) oraz Komisji Kanioningowej (KK).
- 1.4. Wyróżnia się następujące stopnie instruktorskie:
- a) Instruktor Rekreacji Wspinaczkowej PZA (IRW),
 - b) Instruktor Wspinaczki Sportowej PZA (IS),
 - c) Trener Wspinaczki Sportowej II klasy PZA (TII),
 - d) Trener Wspinaczki Sportowej I klasy PZA (TI),
 - e) Trener Wspinaczki Sportowej klasy mistrzowskiej PZA (TM),
 - f) Instruktor Wspinaczki Skalnej PZA (IWS),
 - g) Instruktor Tatarnictwa PZA (IT),
 - h) Instruktor Alpinizmu PZA (IA),
 - i) Instruktor Tatarnictwa Jaskiniowego PZA (ITJ),
 - j) Starszy Instruktor Tatarnictwa Jaskiniowego (SITJ),
 - k) Instruktor Narciarstwa Wysokogórskiego PZA (INW),
 - l) Starszy Instruktor Narciarstwa Wysokogórskiego PZA (SINW),
 - m) Instruktor Kanioningowy PZA (IK),
 - n) Starszy Instruktor Kanioningowy PZA (SIK),
 - o) Instruktor senior (S) – stopień honorowy, dodawany do nazwy stopnia instruktorskiego (np. Instruktor Tatarnictwa Senior - ITS).
- 1.5. Dokumentem stwierdzającym posiadanie aktualnych uprawnień szkoleniowych jest licencja instruktorska udzielana odpowiednio przez: Komisję Szkolenia Wspinaczki Skalnej i Wysokogórskiej lub Komisję Tatarnictwa Jaskiniowego lub Komisję Narciarstwa Wysokogórskiego lub Komisję Wspinaczki Sportowej lub Komisji Kanioningowej,

w oparciu o regulamin licencji instruktorskich odpowiedni dla danej dyscypliny.

1.6. Prawo do prowadzenia działalności szkoleniowej oraz posługiwanie się znakiem PZA mają wyłącznie instruktorzy/trenerzy posiadający aktualne uprawnienia szkoleniowe potwierdzone licencją PZA. Sprawy związane z licencjonowaniem instruktorów i trenerów określają odrębne przepisy.

1.7. Do posiadania aktualnej licencji zobligowani są wszyscy instruktorzy i trenerzy PZA.

2. STOPNIE INSTRUKTORSKIE I TRENERSKIE – WYMAGANIA

2.2. **Stopień Instruktora Rekreacji Wspinaczkowej PZA** może uzyskać osoba, która:

- a) ukończyła 21 lat,
- b) posiada wykształcenie co najmniej średnie,
- c) odznacza się nienaganną postawą moralno-etyczną,
- d) wspina się od co najmniej 1 roku,
- e) czynnie uprawia wspinaczkę,
- f) posiada stopień Instruktora Rekreacji Ruchowej o specjalności wspinaczka skałkowa i zaliczyła pozytywnie weryfikację PZA, lub
- g) ukończyła kurs na stopień Instruktora Rekreacji Wspinaczkowej organizowany lub licencjonowany przez PZA i w okresie do 2 lat od ukończenia kursu IRW zaliczyła:
 - staż praktyczny na kursie wspinaczki sportowej w części dotyczącej wspinaczki jednowyciągowej (2 dni),
 - staż praktyczny na zajęciach na ścianie wspinaczkowej prowadzonych przez trenera lub instruktora sportu w wymiarze 10 godzin.

Staże muszą odbywać się pod nadzorem bezpośrednim instruktorów lub/i trenerów wyznaczonych przez KWS i KSWSiW.

2.3. **Stopień Instruktora Wspinaczki Sportowej PZA** może uzyskać osoba, która:

- a) ukończyła 21 lat,
- b) posiada wykształcenie co najmniej średnie,
- c) odznacza się nienaganną postawą moralno-etyczną,
- d) wspina się od co najmniej 5 lat,
- e) czynnie uprawia wspinaczkę skalną popartą wykazem przejść,
- f) posiada stopień Instruktora Sportu o specjalności Wspinaczka Sportowa i zaliczyła pozytywnie weryfikację unifikację PZA, lub

g) ukończyła kurs na stopień Instruktora Wspinaczki Sportowej organizowany lub licencjonowany przez PZA i w okresie do 1 roku od ukończenia kursu zaliczyła:

- staż praktyczny na pełnym kursie wspinaczki skalnej, oraz
- staż praktyczny na zajęciach na ścianie wspinaczkowej prowadzonych przez trenera lub instruktora sportu w wymiarze 10 godzin.

Staże muszą odbywać się pod nadzorem bezpośrednim instruktorów lub trenerów wyznaczonych przez KWS i KSWSiW.

2.4. **Stopień Trenera Wspinaczki Sportowej PZA II klasy** może uzyskać osoba, która:

- a) posiada stopień Trenera Wspinaczki Sportowej II klasy i zaliczyła pozytywnie unifikację PZA,
- b) posiada stopień Instruktora Wspinaczki Sportowej PZA, udokumentowała pracę instruktorską przez co najmniej 2 lata i ukończyła kurs na stopień Trenera Wspinaczki Sportowej II klasy organizowany lub licencjonowany przez PZA.

2.5. **Stopień Trenera Wspinaczki Sportowej PZA I klasy** może uzyskać osoba, która:

- a) posiada Stopień Trenera Wspinaczki Sportowej PZA II klasy co najmniej 2 lata i udokumentowała pracę instruktorską/trenerską przez co najmniej 2 lata,
- b) spełni wymogi określone dla tego stopnia w Regulaminie Licencjonowania Trenerów.

2.6. **Stopień trenera klasy mistrzowskiej** może uzyskać osoba, która:

- a) ukończyła 30 lat,
- b) udokumentowała pracę trenerską przez co najmniej 5 lat,
- c) posiada znaczące osiągnięcia trenerskie,
- d) spełni wymogi określone dla tego stopnia w Regulaminie Licencjonowania Trenerów.

2.7. **Stopień Instruktora Wspinaczki Skalnej PZA** może uzyskać osoba, która:

- a) ukończyła 21 lat,
- b) posiada wykształcenie co najmniej średnie,
- c) czynnie uprawia wspinaczkę skalną (popartą wykazem przejść dróg na własnej asekuracji) od co najmniej 5 lat, czynnie uprawia wspinaczkę skalną (popartą wykazem przejść dróg na własnej asekuracji) od co najmniej 5 lat,
- d) odznacza się nienaganną postawą moralno-etyczną,
- e) ukończyła kurs Instruktora Wspinaczki Skalnej PZA organizowany przez PZA,

- f) w okresie do 3 lat od ukończenia kursu Instruktora Wspinaczki Skalnej zaliczyła staż obserwowany i dwa staże zaliczeniowe na pełnym kursie wspinaczki skalnej, lub posiada stopień instruktora taternictwa jaskiniowego i zaliczyła staże wymagane dla IWS.

2.8. **Stopień Instruktora Taternictwa PZA** może uzyskać osoba, która:

- a) posiada stopień Instruktora Wspinaczki Skalnej PZA przy najmniej od 2 lat,
- b) posiada wykształcenie co najmniej średnie,
- c) czynnie uprawia wspinaczkę górską latem (popartą wykazem przejść także ze wspinaczek zimowych),
- d) ukończyła kurs Instruktora Taternictwa PZA organizowany przez PZA,
- e) w okresie do 3 lat od ukończenia kursu Instruktora Taternictwa PZA odbyła dwa letnie staże praktyczne w COS-PZA (w tym staż pod nadzorem bezpośrednim instruktora wyznaczonego przez KSWSiW).

2.9. **Stopień Instruktora Alpinizmu PZA** może uzyskać osoba, która:

- a) posiada stopień Instruktora Taternictwa PZA,
- b) czynnie uprawia wspinaczkę górską latem i zimą (popartą wykazem przejść także z gór lodowcowych),
- c) czynnie szkoli latem,
- d) ma zaliczony staż zimowy,
- e) sprawnie porusza się na nartach skiturowych w terenie wysokogórskim.

2.10. **Stopień instruktora seniora** może uzyskać osoba, która:

- a) ukończyła 55 lat,
- b) udokumentowała pracę instruktorską przez co najmniej 10 sezonów szkoleniowych.

2.11. **Stopień Instruktora Taternictwa Jaskiniowego PZA** może uzyskać osoba, która:

- a) ukończyła 23 lata,
- b) posiada kartę taternika jaskiniowego od co najmniej 5 lat,
- c) posiada wykształcenie co najmniej średnie,
- d) odznacza się nienaganną postawą moralno-etyczną,
- e) czynnie uprawia wspinaczkę jaskiniową,
- f) ukończyła kurs na stopień Instruktora Taternictwa Jaskiniowego PZA organizowany przez PZA.

- 2.12. **Stopień Starszego Instruktora Taternictwa Jaskiniowego PZA** może uzyskać osoba, która:
- posiada stopień Instruktora Taternictwa Jaskiniowego PZA przynajmniej od 5 lat,
 - czynnie uprawia taternictwo jaskiniowe,
 - czynnie szkoli na kursach instruktorskich.
- 2.13. **Stopień Instruktora Narciarstwa Wysokogórskiego PZA** może uzyskać osoba, która:
- ukończyła 23 lata,
 - posiada wykształcenie co najmniej średnie,
 - czynnie uprawia narciarstwo wysokogórskie,
 - odznacza się nienaganną postawą moralno-etyczną,
 - ukończyła kurs instruktorski narciarstwa wysokogórskiego organizowany przez PZA.
- 2.14. **Stopień Starszego Instruktora Narciarstwa Wysokogórskiego** może uzyskać osoba, która:
- posiada stopień Instruktora Narciarstwa Wysokogórskiego PZA przynajmniej od 5 lat;
 - czynnie uprawia narciarstwo wysokogórskie;
 - czynnie szkoli na kursach narciarstwa wysokogórskiego.
- 2.15. **Stopień Instruktora Kanioningowego PZA** może uzyskać osoba, która:
- ukończyła 23 lata,
 - posiada wykształcenie co najmniej średnie,
 - czynnie uprawia kanioning od co najmniej 5 lat oraz przedstawi wymagany wykaz przejść,
 - odznacza się nienaganną postawą moralno-etyczną,
 - posiada stopień Instruktora Rekreacji Ruchowej o specjalności kanioning i zaliczyła pozytywnie weryfikację PZA lub ukończyła kurs na Instruktora Kanioningowego organizowany przez PZA.
- 2.16. **Stopień Starszego Instruktora Kanioningowego PZA** może uzyskać osoba, która:
- posiada stopień Instruktora Kanioningowego PZA przynajmniej od 5 lat,
 - czynnie uprawia kanioning,
 - czynnie szkoli na kursach kanioningowych.

3. KOMPETENCJE I UPRAWNIENIA INSTRUKTORÓW I TRENERÓW PZA

- 3.2. Osoby posiadające uprawnienia instruktorskie/trenerskie mają prawo:
- a) posługiwać się tytułem Instruktora PZA odpowiednim do nadanego przez Zarząd PZA stopnia (Instruktora lub Trenera PZA),
 - b) nosić odznakę instruktorską – stosownie do posiadanego stopnia,
 - c) korzystać z merytorycznej opieki: Komisji Szkolenia Wspinaczki Skalnej i Wysokogórskiej, Komisji Taternictwa Jaskiniowego, Komisji Narciarstwa Wysokogórskiego, Komisji Wspinaczki Sportowej, Komisji Wspinaczki Skalnej oraz Komisji Kaniningowej,
 - d) uczestniczyć w unifikacjach, konferencjach i innych imprezach szkoleniowych organizowanych przez PZA,
 - e) szkolić jedynie w zakresie, na który pozwalają aktualne uprawnienia szkoleniowe.
- 3.3. Do obowiązków instruktorów/trenerów PZA należy:
- a) prowadzenie działalności szkoleniowej zgodnie z przepisami i postanowieniami Zarządu PZA i odpowiedniej komisji PZA,
 - b) respektowanie zasady bezpieczeństwa w trakcie prowadzenia działalności szkoleniowej,
 - c) zapoznanie kursantów/zawodników z etyką środowiska, zasadami fair play, promowanie idei partnerstwa,
 - d) stałe dążenie do podnoszenia kompetencji i kwalifikacji szkoleniowych.
- 3.4. Uprawnienia instruktorów i trenerów posiadających aktualne uprawnienia szkoleniowe (licencję) określają punkty 3.4-3.14
- 3.5. Instruktor Rekreacji Wspinaczkowej PZA posiada uprawnienia do:
- a) prowadzenia i nadzorowania zajęć wspinaczkowych oraz szkoleń na kursach wspinaczki sportowej na sztucznych obiektach,
 - b) prowadzenia zajęć w terenie skalnym trwale ubezpieczonym pod okiem Instruktora Wspinaczki Sportowej PZA, Instruktora Wspinaczki Skalnej PZA, itd. Zajęcia nie mogą mieć charakteru szkoleniowego.
 - c) prowadzenia zajęć z zakresu wspinaczki sportowej w szkołach, w ramach klubów i sekcji sportowych, uczniowskich klubów sportowych, itp.
 - d) kierowania sekcją wspinaczkową, klubem UKS lub inną organizacją sportową w

zakresie prowadzenia zajęć wspinaczkowych,

- e) trenowania i przygotowywania zawodników do zawodów wspinaczki sportowej w ramach klubów i sekcji sportowych, uczniowskich klubów sportowych, itp.

3.6. Instruktor Wspinaczki Sportowej PZA posiada uprawnienia IRW, a ponadto ma prawo do:

- a) prowadzenia i nadzorowania zajęć wspinaczkowych oraz szkoleń na kursach wspinaczki sportowej i skalnej na sztucznych obiektach i w terenie skalnym trwale ubezpieczonym, nie mającym charakteru wysokogórskiego, na drogach długości do 80 m;
- b) kierowania kursami wspinaczki sportowej,
- c) prowadzenia zajęć w terenie skalnym na kursach wspinaczki skalnej na drogach nieubezpieczonych tylko pod okiem Instruktora Wspinaczki Skalnej PZA lub po odbyciu kursu doszkalającego zorganizowanego przez PZA,
- d) prowadzenia zajęć specjalistycznych z zakresu wspinaczki sportowej na kursach instruktorskich i innych organizowanych przez Polski Związek Alpinizmu lub inne uprawnione podmioty;

3.7. Trener Wspinaczki Sportowej PZA (wszystkie klasy) posiada uprawnienia IRW oraz IS, a ponadto ma prawo do:

- a) prowadzenia zajęć specjalistycznych z zakresu wspinaczki sportowej na kursach instruktorskich, trenerskich i innych organizowanych przez Polski Związek Alpinizmu lub inne uprawnione podmioty,
- b) prowadzenia kadr narodowych i wojewódzkich,
- c) wejścia w skład zespołów specjalistycznych powoływanych przez Zarząd PZA.

3.8. Instruktor Wspinaczki Skalnej PZA (IWS) posiada uprawnienia do:

- a) prowadzenia i nadzorowania zajęć i szkolenia na wszystkich rodzajach kursów wspinaczkowych na sztucznych obiektach oraz w terenie skalnym nie mającym charakteru wysokogórskiego (do 80 m), na drogach nieubezpieczonych, oraz do 200 metrów na drogach w pełni ubezpieczonych,
- b) kierować kursami wspinaczki skalnej oraz kursami wspinaczki sportowej,
- c) prowadzenia zajęć z zakresu wspinaczki skalnej na kursach instruktorskich i innych organizowanych przez Polski Związek Alpinizmu,
- d) pełnienia obowiązków kierownika zajęć na kursach IW oraz IWS na polecenie kierownika kursu;

- e) wejścia w skład zespołów specjalistycznych powoływanych przez Zarząd PZA lub KSWSiW.
 - f) kierowania kursami instruktorskimi, z wyłączeniem kursów ITJ, INW oraz IK po akceptacji KSWSiW.
- 3.9. Instruktor Taternictwa PZA posiada kompetencje i uprawnienia IWS, ponadto ma prawo do:
- a) szkolenia latem w nie lodowcowym terenie wysokogórskim na wszystkich rodzajach kursów,
 - b) kierowania kursami taternictwa oraz kursami wspinaczki wysokogórskiej latem, z wyłączeniem kursów ITJ, INW, IK.
- 3.10. Instruktor Alpinizmu PZA (IA) posiada kompetencje i uprawnienia IT, a ponadto ma prawo do:
- a) szkolenia w terenie wysokogórskim na wszystkich rodzajach kursów latem i zimą;
 - b) kierowania kursami taternickimi i wysokogórskimi latem i zimą;
 - c) kierowania kursami instruktorskimi, z wyłączeniem kursów ITJ, INW oraz IK.

Osoby, które uzyskały stopień IWS przed 2022 rokiem, aby szkolić na drogach dłuższych niż 80 metrów, muszą odbyć szkolenie z miejsca instruktora w ścianie.

Osoby, które uzyskały stopień IT przed 2022 rokiem i czynnie szkolą zimą, mogą wystąpić o nadanie stopnia IA.

- 3.11. Instruktor Taternictwa Jaskiniowego PZA (ITJ) posiada prawa i kompetencje do:
- a) szkolenia i prowadzenia zajęć na sztucznych obiektach wspinaczkowych,
 - b) szkolenia na kursach podstawowych w taternictwie jaskiniowym,
 - c) szkolenia i prowadzenia kursów po drogach ubezpieczonych w skałkach,
 - d) kierowania kursami podstawowymi w taternictwie jaskiniowym po spełnieniu warunków określonych przez KTJ,
 - e) kierowania komisją szkolenia w macierzystym klubie,
 - f) szkolenia zimą w nielodowcowym terenie wysokogórskim na kursach turystyki zimowej kierowanych przez Instruktora Alpinizmu PZA, po spełnieniu dodatkowych wymogów weryfikacyjnych dotyczących wykazu przejść zimowych oraz ukończeniu kursu doszkalającego i obowiązkowego udziału raz na trzy lata w unifikacji organizowanej przez KSWSiW.

- 3.12. Starszy Instruktor Taternictwa Jaskiniowego PZA posiada kompetencje i uprawnienia ITJ, a ponadto ma prawo do kierowania szkoleniem instruktorskim w taternictwie jaskiniowym.
- 3.13. Instruktor Narciarstwa Wysokogórskiego PZA oraz Starszy Instruktor Narciarstwa Wysokogórskiego PZA posiada uprawnienia i kompetencje do:
- kierowania komisją szkolenia w macierzystym klubie,
 - szkolenia na kursach podstawowych w narciarstwie wysokogórskim,
 - kierowania kursami podstawowymi w narciarstwie wysokogórskim po spełnieniu warunków określonych przez KNW,
 - kierowania szkoleniem podstawowym w narciarstwie wysokogórskim,
 - szkolenia na kursie instruktorskim w narciarstwie wysokogórskim,
 - kierowania szkoleniem podstawowym i instruktorskim w narciarstwie wysokogórskim,
 - szkolenia zimą w nielodowcowym terenie wysokogórskim na kursach turystyki zimowej kierowanych przez Instruktora Alpinizmu PZA, po spełnieniu dodatkowych wymogów weryfikacyjnych dotyczących wykazu przejść zimowych oraz ukończeniu kursu doszkalającego i obowiązkowego udziału raz na trzy lata w unifikacji organizowanej przez KSWSiW.
- 3.14. Instruktor kanioningowy PZA (IK) posiada prawa i kompetencje do:
- kierowania komisją szkolenia w macierzystym klubie,
 - szkolenia i prowadzenia zajęć kanioningowych na sztucznych oraz naturalnych obiektach wspinaczkowych,
 - szkolenia na podstawowych kursach kanioningowych,
 - kierowania podstawowymi kursami kanioningowymi po spełnieniu warunków określonych przez KK.
- 3.15. Starszy Instruktor Kanioningowy PZA posiada kompetencje i uprawnienia IK PZA, a ponadto ma prawo do szkolenia i kierowania szkoleniem na instruktorskim kursie kanioningowym.
- 3.16. Instruktor senior ma uprawnienia i kompetencje do:
- kierowania szkoleniami stosownie do posiadanych wcześniej uprawnień instruktorskich (IWS, IT, IA) - po zatwierdzeniu przez KSWSiW,
 - czynnego szkolenia w terenie - stosownie do posiadanego stopnia instruktorskiego

(IWS, IT, IA), pod warunkiem, że jest on potwierdzony bieżącą licencją, albo zgodnie z inną specjalnością, którą potwierdza posiadana licencja,

c) wejścia w skład komisji egzaminacyjnych i przewodniczenia komisjom egzaminacyjnym.

3.17. Utrata lub zawieszenie uprawnień może nastąpić decyzją Zarządu na wniosek właściwej komisji w przypadku stwierdzenia poważnych naruszeń postanowień regulaminów szkoleniowych PZA lub zasad bezpieczeństwa podczas działalności szkoleniowej.

3.18. Interpretacja przepisów szkoleniowych należy do Zarządu PZA.

3.19. W uzasadnionych przypadkach Zarząd PZA zastrzega sobie prawo do stosowania wyjątków od Regulaminu Kadry PZA.

4. OBOWIĄZKI

4.2. Instruktor PZA ma obowiązek uczestniczyć z szkoleniach z pierwszej pomocy nie rzadziej niż raz na 3 lata

4.3. Instruktor PZA ma obowiązek uczestniczyć w unifikacjach:

a) Instruktor Sportu:

- unifikacja dla IS - jeśli prowadzi sekcje, treningi
- unifikacja dla IWS - jeśli szkoli w skałkach

b) Instruktor Wspinaczki Skalnej:

- unifikacja dla IWS
- unifikacja dla IS - jeśli prowadzi sekcje, treningi

c) Instruktor Taternictwa:

- unifikacja dla IT
- unifikacja dla IWS - jeśli szkoli w skałkach
- unifikacja dla IS - jeśli prowadzi sekcje, treningi

d) Instruktor Alpinizmu:

- unifikacja dla IA
- unifikacja dla IWS - jeśli szkoli w skałkach
- unifikacja dla IS - jeśli prowadzi sekcje, treningi

4.4. Instruktor może uczestniczyć w unifikacjach dla stopnia wyższego, jeśli tylko są wolne

miejsca

- 4.5. Instruktor ma obowiązek złożyć protokół wypadkowy na adres KSWSiW w sytuacji gdy:
- a) instruktor lub kursant, podczas szkolenia, doznał urazu, który wymusił przerwę w zajęciach
 - b) instruktor lub kursant, podczas szkolenia, doznał urazu, który wymusił interwencję służb ratunkowych lub/i medycznych
- 4.6. Zaleca się, aby instruktor opisał sytuację potencjalnie niebezpieczną, która wydarzyła się podczas szkolenia lub zaobserwowaną w terenie.

**Regulamin (po zmianach) został zatwierdzony przez Zarząd PZA w grudniu
2022 r.**